

Силабус навчальної дисципліни
«Історична урбаністика»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Освітня програма: Історія та археологія

Рівень вищої освіти: доктор філософії

Курс: II

Семестр: 3

Факультет	Історичний факультет
Кафедра	кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Фіцик Лариса Анатоліївна Посада: доцент кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: larysa-fytsyk@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3835
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ години	4 / 120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (20 год.), самостійна робота (80 год.) Заочна форма: лекції (8 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (106 год.)
Політика дисципліни	Академічна добросердість. Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної добросердісті, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної добросердісті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Виконання індивідуальних завдань стимулює здобувачів творчо досліджувати та аналізувати урбанізаційні процеси, які проходили у світі в різні історичні епохи, розуміти їх специфіку, нестандартно підходити до пошуку та аналізу різноманітних джерел з історії міст, що сприяє формуванню умінь і навичок урбаністичного дослідження.
Що будемо вивчати?	Вивчення міста як соціокультурного феномену із власними фазами розвитку, в широкому політичному та ідеологічному контексті.
Чому це треба вивчати?	Формування цілісних сучасних уявлень про урбанізаційні процеси та їх специфіку в Україні, країнах Європейської та інших найбільших світових цивілізацій на різних етапах історичного розвитку, ознайомлення з основними теоретичними та концептуальними підходами до вивчення історичної урбаністики. Оволодіння теоретичними, емпіричними, методичними знаннями і методологією вивчення міста як історико-культурного феномену, а

	також розкриття та аналіз всього спектру проблем, що стосуються міського способу життя.
Яких результатів можна досягнути?	Знання предмету і завдання історичної урбаністики, історії розвитку науки, методики урбаністичних досліджень, основних особливостей дослідження міст у різні історичні епохи у залежності від політичних, соціально-економічних і культурних факторів, розуміння місця і ролі міст у європейській та світовій історії. Уміння працювати з джерелами інформації з історії міського життя, оволодіння професійною лексикою, технологіями наукового аналізу для вивчення специфіки міст в історичному розвитку; аналізувати особливості розвитку міст та урbanізаційні процеси; визначати специфіку впливу національних традицій, культури, політики та економіки на життєдіяльність міст.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетенцій: Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. Здатність виявляти та аналізувати проблеми, пов'язані з особливостями перебігу урbanізаційних процесів у різних країнах світу; Здатність застосувати знання з історичної урbanістики для осмислення проблем європейської та всесвітньої історії Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами, які відбувалися в міському середовищі в минулому та сьогоденні. Усвідомлення соціальних функцій історика, зокрема уміння вивчення міста як соціуму та дослідницького об'єкту. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини міст. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати демографічні, політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища, які вілбувалися в міській історії. Здатність працювати з історичними та статистичними джерелами з історії міського життя, коментувати, анатувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією, технологіями наукового аналізу для вивчення специфіки міст і міського життя.
Зміст дисципліни	Розвинуті базові soft skills: креативність, аналітичний та емоційний інтелект, критичне мислення, взаємодія з людьми, формування власної думки та прийняття рішень. Міська система розселення та її характеристика. Сутність і особливості сучасних урbanізаційних процесів у світі. Історична урbanістика в системі соціогуманітарного знання. Історіографія та методологія історичної урbanістики. Зародження та історія розвитку міст в епоху ранніх цивілізацій. Розвиток міст у період середньовіччя (V - XV ст.). Міста епохи Модерну (XVI – друга половина ХХ ст.). Сучасний розвиток міст (70 - ті роки ХХ - початок ХХІ ст.). Місто як феномен сучасної культури. Архітектура міст. Місто як центр економічної діяльності. Місто і природа. Життя в містах: масові епідемії, проблеми санітарного контролю, розвиток медичних знань та охорони здоров'я. Туризм в містах. Місто і повсякденність..

	Міська політика і управління містом. Міста і глобалізація. Майбутнє міст.
Обов'язкові завдання	Здобувач повинен відвідувати лекції, виконати усі передбачені планом практичні заняття, підготувати ІНДЗ та презентацію на одну з обраних ним тем.
Міждисциплінарні зв'язки	Вивчення навчальної дисципліни «Історична урбаністика» базується на поєднанні теоретичних знань, отриманих під час вивчення комплексу навчальних дисциплін «Всесвітня історія», «Історія України», «Історія культури зарубіжних країн», «Історія української культури», а також пов'язана з такими дисциплінами як урбаністика, міська історія, демографія, соціологія, соціальна географія, економіка, містобудування.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Бабюх В. Методика літочислення міст: світовий досвід. К., 2009. 2. Безлюбченко О. С. Урбаністика: навч. посібн: Харків: ХНАМГ, 2013. 273с. 3. Верменич Я. Історична регіоналістика в Україні. <i>Український історичний журнал</i>. 2001. № 6; 2002. № 2. 4. Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. К.: Інститут історії України НАН України, 2011. 306 с. 5. Историческая урбанистика: теория и практика: учебник для вузов / Попова Н.А., Пономарева М.А., Малыхин К.Г., Смагина С.М., Штомпель Л.А., Галич Ж.В., Ермашов Х.Ю., Ермишина А.В., Аверьянов А.В. / Под ред.: Поповой Н.А., Пономаревой М.А.; Южный федеральный университет. Ростов-на-Дону: Издательство Южного федерального университета, 2014. 320 с. 6. Кодін В. О., Панов П. В. Архітектура та містобудування первісного суспільства, стародавнього і середньовічного Сходу: навч. посіб. Харків, 2007. 122с. 7. Сенюра О. В. Специфіка та тенденції розвитку сучасного міста в соціологічному ракурс. <i>Український соціум</i>. 2003. №3.
Поточний контроль	Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 8 Положення про порядок організації освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Розподіл балів, які отримують здобувачі наукового ступеня: – поточне оцінювання і самостійна робота – 60 балів; – ІНДЗ (індивідуально навчально-дослідне завдання) – 25 балів; – підсумковий контроль – 15 балів.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник:

Лариса ФИЦІК